

InZicht

2010 • NR 3

Nieuwsbrief van Slachtofferhulp Nederland

In deze editie

- ▶ Vliegtuigongeluk in Tripoli
- ▶ Afscheid algemeen directeur Jaap Smit
- ▶ Nieuwe aanpak psychosociale ondersteuning
- ▶ Veelbelovende Europese ontwikkelingen voor slachtoffers
- ▶ Komst nieuwe regiodirecteur van regio Midden

Het staartstuk van het toestel van Afriqiyah Airways

Vliegtuigongeluk in Tripoli

Op woensdag 12 mei 2010 vond in Tripoli een vliegtuigongeluk met een toestel van Afriqiyah Airways plaats. Hierbij zijn in totaal 70 Nederlanders omgekomen.

Nazorg

Slachtofferhulp Nederland verleent in haar rol als crisisorganisatie nazorg aan de nabestaanden. Vlak na het ongeluk kwam Slachtofferhulp Nederland al in actie door op Hemelvaartsdag en het weekeinde daarna, telefonisch bereikbaar te zijn voor een ieder die daar behoefte aan had. Tijdens de bijeenkomst voor nabestaanden, die was georganiseerd door het ministerie van Buitenlandse Zaken en plaatsvond op Hemelvaartsdag in Hoofddorp, waren ook medewerkers van Slachtofferhulp Nederland aanwezig.

In de week na het vliegtuigongeluk kwamen er vragen over het vergoeden van de schade aan nabestaanden. Slachtofferhulp Nederland heeft via de media en haar eigen site

aan de nabestaanden het advies gegeven om niet overhaast contracten af te sluiten met letselschadebureaus en -advocaten. Er is geen noodzaak om snel zo'n contract af te sluiten. Nabestaanden hebben ruim de tijd voor een weloverwogen keuze. Zo snel na het verlies van een dierbare hoeft die keuze niet gemaakt te worden.

Tijdens de fase van de identificatie van de stoffelijke overschotten en de repatriëring daarvan, hadden de nabestaanden een familierechercheur van de politie als contactpersoon. Inmiddels hebben vrijwel alle getroffen families ondersteuning van een medewerker van Slachtofferhulp Nederland. Zij bieden ondersteuning op basis van de directe behoeften van de nabestaanden en

zijn op praktisch, juridisch en emotioneel gebied voor een langere periode aanspreekpunt.

Slachtofferhulp Nederland en de ANWB werken samen bij de juridische advisering aan de nabestaanden.

Besloten site

Een maand na het vliegtuigongeluk startte er voor de nabestaanden een besloten site met relevante informatie en een forum waar nabestaanden ervaringen kunnen uitwisselen. De site is ontwikkeld in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Slachtofferhulp Nederland beheert deze site.

Afscheid algemeen directeur Jaap Smit

Vrijdag 21 mei nam algemeen directeur Jaap Smit afscheid van Slachtofferhulp Nederland. Veel medewerkers en externe relaties waren daarbij aanwezig. Voor Jaap Smit en voor Slachtofferhulp Nederland was het een enorme blijk van waardering dat de minister van Justitie, de heer Ernst Hirsch Ballin, persoonlijk een mooie afscheidsspeech hield.

De minister van Justitie overhandigt Jaap Smit een beeldje van Vrouwe Justitia

Slachtofferhulp Nederland kiest voor nieuwe aanpak psychosociale ondersteuning

Slachtofferhulp Nederland slaat een nieuwe weg in als het gaat om de psychosociale ondersteuning van slachtoffers. Deze wijziging speelt in op nieuwe wetenschappelijke inzichten in de psychosociale opvang. Uitgangspunt was altijd dat volgens een vast stramien praten over een ingrijpende gebeurtenis een post-traumatische stoornis helpt te voorkomen. Nieuwe inzichten onderschrijven dit niet.

In samenwerking met het Instituut voor Psychotrauma (IvP) als expert bij schokkende gebeurtenissen, heeft Slachtofferhulp Nederland de nieuwe aanpak ontwikkeld. Onderzoek heeft steeds duidelijker laten zien dat mensen over voldoende veerkracht beschikken om op eigen kracht te herstellen van een ingrijpende gebeurtenis. Bij de meeste mensen lukt dat heel goed, vaak met steun van de eigen sociale omgeving. Slechts een klein percentage ontwikkelt langdurige of blijvende klachten.

In de nieuwe aanpak kijkt een medewerker van Slachtofferhulp Nederland samen met het slachtoffer naar de impact van het misdrijf of het verkeersongeval en naar eventuele andere factoren die voor (extra) stress zorgen en hoe daarmee om te gaan. De medewerker van Slachtofferhulp Nederland staat het slachtoffer daarbij met raad en daad terzijde, ook op praktisch en juridisch gebied. Gedurende een aantal weken volgen de medewerker en het slachtoffer het verloop van het functioneren van het slachtoffer thuis, op het werk en in de vrije tijd. Zij bekijken in hoeverre het slachtoffer de draad van het normale leven weer op heeft kunnen pakken. Signaleert de medewerker stagnatie dan verwijst hij of zij door naar bijvoorbeeld een huisarts of het algemeen maatschappelijk werk. Omdat ieder slachtoffer op zijn of haar eigen manier omgaat met een ingrijpende gebeurtenis, wordt veel meer de focus gelegd op de individuele behoeftes van het slachtoffer zelf.

Na de zomer zijn alle medewerkers van Slachtofferhulp Nederland geïnformeerd over de vernieuwde psychosociale ondersteuning en kan deze in het hele land worden toegepast.

Veelbelovende Europese ontwikkelingen voor slachtoffers

Onder de titel 'Justice for Victims in Europe' vond op 27 en 28 mei in Berlijn de jaarlijkse conferentie van Victim Support Europe plaats. Tijdens de conferentie stonden de gevolgen van het Verdrag van Lissabon en het Stockholm-programma voor slachtoffers centraal. Daarnaast nam Jaap Smit afscheid als voorzitter van de Raad van Bestuur van Victim Support Europe.

Van kaderbesluit naar Europese wet

Het Verdrag van Lissabon stroomlijnt de besluitvorming in de EU door op bepaalde gebieden, waaronder het slachtofferbeleid, het vetorecht af te schaffen. Ook krijgt het Europees Parlement meer zeggenschap. Dat heeft, zo bleek tijdens het congres, gunstige gevolgen voor de regelgeving omtrent de positie van slachtoffers in de strafprocedure. Die zal op termijn worden vastgelegd in een Europese wet, een veel dwingender vorm van regelgeving dan het huidige kaderbesluit. Daarmee gaat een belangrijke wens van Victim Support Europe in vervulling.

De Europese Commissie heeft inmiddels de voorbereidingen gestart om het kaderbesluit om te vormen naar een wet. Victim Support Europe speelt in dat proces een belangrijke adviserende rol. Onder leiding van de Portugese slachtofferhulporganisatie APAV heeft Victim Support Europe de implementatie van het kaderbesluit geëvalueerd. Het eindrapport werd op de conferentie in Berlijn gepresenteerd en daaruit bleek dat een meer dwingende regelgeving geen overbodige luxe is. Met als kanttekening dat ook papieren wetten nog niet garant staan voor een vlekkeloze uitvoering in de praktijk.

Intensieve lobby boekt resultaat

Het Stockholm-programma, het 'regeerakkoord' voor Europa voor de komende vijf jaar, besteedt expliciet aandacht aan de positie van slachtoffers. Dat is mede te danken aan de intensieve lobby die Victim Support Europe de afgelopen jaren heeft gevoerd. De 'slachtofferparagraaf' in het verdrag betekent dat de (Europese) politiek in de komende jaren concrete resultaten moet boeken op het gebied van slachtofferzorg. Slachtoffers moeten in heel Europa aanspraak kunnen maken op gelijke rechten en voorzieningen.

Behalve lezingen en workshops rond het hoofdthema 'Justice for Victims in Europe' was er voor de meer dan honderd deelnemers

Van links naar rechts: Mevrouw Helgard van Hüllen, Weisser Ring Duitsland • De heer Joao Lazaro, APAV Portugal • De heer Jaap Smit, Slachtofferhulp Nederland • De heer David McKenna, Victim Support Scotland

uit achttien landen een uitgebreid programma met sprekers en workshops. Daarin onderwerpen als: voor- en nadelen van verschillende modellen om met vrijwilligers te werken, compensatie aan slachtoffers door staatsfondsen, kennis uitwisselen tussen Europese slachtofferorganisaties, het belang van bejegening, erkenning en respect door rechtsbijstandverzekeraars en -verleners en speciale hulpverlening voor nabestaanden van levensdelicten.

Victim Support Scotland neemt voorzitterschap over

Tijdens de Algemene Ledenvergadering volgend op de conferentie heeft Jaap Smit zijn voorzitterschap van het bestuur van Victim Support Europe neergelegd. Vanaf 1 juni heeft hij immers zijn functie als algemeen directeur van Slachtofferhulp Nederland verruild voor het voorzitterschap van het CNV. Zijn opvolger David McKenna, directeur van Victim Support Scotland, noemde Smit 'de meest succesvolle voorzitter in het 20-jarige bestaan van Victim Support Europe'. Onder zijn voorzitterschap is Victim Support Europe uitgegroeid tot een serieuze gesprekspartner voor de Europese Commissie en werd subsidie verworven om de Victim Support Europe-organisatie uit te bouwen en te professionaliseren. Namens Slachtofferhulp Nederland is Victor Jammers, directeur Beleid, toegetreden tot het bestuur.

Victim Support Europe verenigt 27 slachtofferhulporganisaties uit 21 Europese landen die zich op nationaal en internationaal niveau inzetten voor de rechten van en dienstverlening aan slachtoffers van misdrijven. Voor meer informatie over Victim Support Europe zie: www.victimsupporteurope.eu >

Komst nieuwe regiodirecteur van regio Midden

Sinds 1 juni 2010 is regio Midden weer voorzien van een regiodirecteur: Swanet Woldhuis. Ze vindt het een mooie uitdaging om bij Slachtofferhulp Nederland als regiodirecteur aan de slag te gaan.

“Slachtofferhulp is een unieke organisatie. Zij biedt als enige in Nederland een totaal aanbod op het gebied van slachtofferzorg, waarbij ze zowel zelf zorg levert aan slachtoffers als de positie van slachtoffers probeert te verbeteren.” Swanet vindt het bijzonder dat een groot deel van de hulp wordt geleverd door vrijwilligers die vanuit diverse achtergronden extra expertise aan de organisatie toevoegen. “Dat vind ik een absolute meerwaarde van deze organisatie”, aldus Swanet. “Vanuit mijn achtergrond als psychotherapeut vind ik het belangrijk dat de hulp die Slachtofferhulp Nederland biedt een bijdrage levert aan het herstelvermogen van mensen die te maken hebben gehad met een ingrijpende gebeurtenis.” Swanet noemt dit een integrale aanpak gericht op het normaliseren van gevoelens na een ingrijpende ervaring en het concreet bieden van ondersteuning tijdens het strafproces.

Als bedrijfskundige vindt ze de organisatie interessant, omdat deze het slachtoffer centraal probeert te stellen in haar eigen bedrijfsprocessen en in het kader van de samenwerking binnen de keten. “Het spreekt me aan dat de organisatie erg actief en ondernemend is om zaken met betrekking tot hulp aan slachtoffers op de (politieke) agenda te krijgen. Verder vind ik het aantrekkelijk dat de organisatie weinig lagen heeft, daardoor kun je slagvaardig zijn en blijf je dicht bij wat er leeft onder de medewerkers en datgene waar de organisatie voor staat.” Dit alles past goed bij haar visie op organisatieontwikkeling en bij haar stijl van leidinggeven. Plannen moeten namelijk wel reëel zijn en daarvoor is een goed zicht op de (regio)organisatie en wat daarbinnen leeft en mogelijk is van groot belang. Zij ziet dit als een belangrijke rol voor de regiodirecteur.

De afgelopen jaren is Swanet werkzaam geweest als afdelingsmanager, waarbij zij verantwoordelijk was voor ambulante en klinische voorzieningen van een GGZ-instelling. Daarbij heeft zij diverse organisatiebrede projecten geleid, gericht op de verbetering van de inhoud van de zorg, de klantgerichtheid en de bedrijfsvoering.

Swanet verwacht dat Slachtofferhulp Nederland zich de komende jaren verder zal blijven ontwikkelen als professionele

organisatie. “Ik ga ervan uit dat we dit blijven doen met goed opgeleide vrijwilligers en waar nodig betaalde krachten voor specifieke onderdelen binnen de organisatie. Daarbij kunnen er ook weer nieuwe vormen van hulp ontwikkeld worden zoals online slachtofferhulp. Ik wil graag een bijdrage leveren aan die ontwikkelingen.”

Colofon

InZicht is een uitgave van Slachtofferhulp Nederland en bestemd voor de netwerkpartners binnen de zorg voor slachtoffers en binnen Justitie, het Openbaar Ministerie, de politie en fondsverstrekkers.

InZicht verschijnt circa zes keer per jaar.

Jaargang 2, nummer 3, juni 2010

U kunt Slachtofferhulp Nederland financieel steunen via bankrekening 2774.

Redactieadres
communicatie@slachtofferhulp.nl

Redactie
Esther Visser, Laura Elsenaar

Foto's
Fleur Wiersma, Swanet Woldhuis, het ANP
Ontwerp en opmaak
CARTA - grafisch ontwerpers

U kunt zich aan- of afmelden voor deze nieuwsbrief via
communicatie@slachtofferhulp.nl.

Swanet Woldhuis is werkzaam op het regiokantoor in Utrecht. Zij is per mail bereikbaar via s.woldhuis@slachtofferhulp.nl of telefonisch op 030-2631356.